

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudkyň Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a Mgr. Miroslavy Kašpírkové v právní věci žalobce: **H. V. D.**, státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, zastoupeného obecným zmocněncem: Ing. N. T., CSc., proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 7. 2013, č. j. MV-113948-3/SO-2012,

t a k t o:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“ nebo též „ministerstvo“), ze dne 4. 9. 2012, č. j. OAM-1660-35/PP-2011. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky dle § 87b odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

I. Obsah žaloby

Žalobce v úvodu podané žaloby nejprve připomenul, že nezletilý D.R., nar... je skutečně synem žalobce, má v sobě vietnamskou krev a žalobce se k němu po jeho narození chová velmi zodpovědně. Kromě pravidelné výživy placené k rukám matky syna žalobce přispěl také na zajištění společného bydlení a zřizování společné domácnosti. Žalobce dále uvedl, že od listopadu 2010 má až dosud bydliště se synem stále na adrese U H. 272/18, K. V., kde má žalobce také jedinou domácnost. Dle dohod mezi rodiči uzavřených před notářem žalobce přispívá na nájemné i na chod domácnosti. Je však skutečností, že žalobce se nemůže v této domácnosti zdržovat pořád, neboť musí hledat práci, vydělat si na živobytí a na plnění povinností vůči synovi a má také právo někdy vycestovat na návštěvu příbuzných a kamarádů. Vždy se však vrátil zpět ke svému synovi a do domácnosti, kde má místo na spaní i osobní věci. Žalobce poukázal na skutečnost, že si je vědom velmi složité situace matky syna, která jako svobodná matka má první dítě se žalobcem a poté si našla českého přítele, který nemá stálé zaměstnání a má časté problémy se zákonem, kdy soužití těchto tří dospělých osob a dvou nezletilých dětí (druhého syna má matka s uvedeným českým přítelem) v pronajatém bytě o velikosti 1+1 je velmi komplikované. Přesto se žalobce kvůli synovi snaží vycházet s přítelem matky v dobrém a nadále žije se synem ve společné domácnosti. Dle názoru žalobce „žít ve společné domácnosti“ se synem neznamena být s ním v této domácnosti neustále, ale hlavně přispět na chod a udržení této domácnosti. Žalobce se proto domníval, že správní orgán neuvedl objektivně výsledky šetření, neboť v odůvodnění rozhodnutí odkázal pouze na obsah protokolů ze dne 23. 5. 2012 a 2. 2. 2012, aniž by jakkoli posoudil obsah protokolu s matkou syna žalobce, paní M.R., ze dne 8. 10. 2010. Správní orgán tak v řízení nepostupoval v souladu se zákonem, čímž porušil práva žalobce, jeho syna i matky. Sama matka syna byla dle názoru žalobce přesvědčena, že ne všechny skutečnosti obsažené v odůvodnění rozhodnutí odpovídají jejím slovům při výslechu. V této souvislosti žalobce citoval poslední větu v předposledním odstavci na str. 2 odůvodnění rozhodnutí. Žalobce taktéž poukázal na porušení jeho práv ve spojení s nepřiměřenou délkou správního řízení, které bylo vedeno téměř 3 roky. Žalobce proto závěrem navrhl, aby krajský soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

II. Vyjádření žalované k žalobě

Žalovaná ve svém vyjádření k podané žalobě nejprve shrnula dosavadní průběh správního řízení a skutkové okolnosti projednávaného případu, zejména učiněné výpovědi matky syna žalobce, paní M.R., jakož i skutečnosti obsažené v odůvodnění rozsudku Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 1. 3. 2011, č. j. 23 Nc 126/2010 - 31, ve věci úpravy výchovy a výživy nezletilého syna žalobce a stanovení povinnosti žalobce hradit na výživu syna k rukám matky měsíčně částku 1000 Kč. Žalovaná dále upozornila na skutečnost, že žalobce byl povinen splnit obě podmínky stanovené v § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tj. nejen prokázat, že svého nezletilého syna D.R. vyživuje, ale že s ním také žije ve společné domácnosti. Žalovaná uvedla, že společná domácnost zahrnuje společné podílení se na chodu této domácnosti a zabezpečování a úhradu společných potřeb. Občasné

návštěvy žalovaná nepokládala za sdílení společné domácnosti, a proto dospěla k závěru, že žalobce neprokázal, že by splnil zákonem stanovené podmínky pro vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky. Žalovaná proto navrhla žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

III. Vyjádření účastníků řízení při ústním jednání

Při ústním jednání žalobce setrval na svých dosavadních tvrzeních. Zdůraznil, že žít ve společné domácnosti neznamená žít tam pořád, a opět připomněl nepřiměřenou délku vedeného správního řízení. Dle názoru žalobce proto byly splněny podmínky dle § 15a zákona o pobytu cizinců.

Žalovaná se ústního jednání nezúčastnila.

IV. Skutkový základ projednávané věci

Z obsahu předloženého správního spisu a listin provedených k důkazu při ústním jednání krajský soud zjistil následující skutečnosti rozhodné pro posouzení důvodnosti podané žaloby:

Žalobce podal žádost o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie, o které správní orgán prvního stupně rozhodl dne 4. 9. 2012 pod č. j. OAM-1660-35/PP-2011, tak, že tuto žádost dle § 87e odst. 1 v návaznosti na § 87d odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 31. 12. 2010, zamítl. Správní orgán prvního stupně vycházel ze skutečnosti, že zákon o pobytu cizinců v § 15a odst. 1 písm. b) stanoví, že rodinným příslušníkem občana Evropské unie se rozumí rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti. Žadatel v řízení sice doložil rodný list, v němž je uveden jako otec dítěte, které je českým státním příslušníkem, a dále prokázal, že jako rodič vyživuje občana Evropské unie mladšího 21 let, avšak již nebylo prokázáno, že žalobce žije se synem a s jeho matkou ve společné domácnosti. Protože žadatel přes výzvu nesplnil veškeré podmínky stanovené v § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, byla jeho žádost zamítnuta.

Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, v němž namítal, že je skutečně biologickým otcem nezletilého českého občana, D. R.a, nar. ..., je u syna trvale přihlášen, má zde své věci i postel a od jeho narození přispívá k výživě a domácnosti matky svého syna. Žalobce uvedl, že je pravdou, že matka jeho syna má přítele, se kterým se jí narodilo druhé dítě, a za této situace proto žalobce nemůže být neustále v této domácnosti, zvláště když otec druhého dítěte paní M.R. byl několikrát ve vězení, je pod policejním dohledem, nic nedělá a je velmi žárlivý. Žalobce si proto musel najít práci u svých krajanů v Praze, aby se uživil a aby mohl přispět do domácnosti, ve které žije jeho dítě a kde je i přihlášen. Tuto skutečnost potvrdila také matka syna žalobce v listině ze dne 24. 8. 2012. Žalobce dále poukázal na skutečnost, že soud již pravomocně rozhodl, že žalobce musí na výživu svého syna přispívat částku 1000 Kč měsíčně. Pokud by žalobce nezískal povolení k přechodnému pobytu, byl by

nucen odjet do Vietnamu, v důsledku čehož nebude moci plnit uložené závazky a již také neuvidí svého syna. Žalobce žádal zohlednit také situaci paní M.R., svobodné matky se dvěma nezletilými dětmi, posoudit daný případ v zájmu syna žalobce, a tedy vydat rozhodnutí ve prospěch žalobce.

Žalovaná podané odvolání rozhodnutím ze dne 19. 7. 2013, č. j. MV-113948-3/SO-2012, jako nedůvodné zamítla. Ztotožnila se se závěry prvostupňového správního orgánu, že žalobce neprokázal naplnění podmínek stanovených v § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, zejména že žalobce žije se svým synem ve společné domácnosti. Žalovaná poukázala na obsah rozsudku Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 1. 3. 2011, č. j. 23 Nc 126/2010 - 31, jakož i na obsah svědecké výpovědi paní M.R. učiněné dne 23. 5. 2012, z nichž vyplynulo, že žalobce se svým synem nežije ve společné domácnosti a se synem se nestýká, pouze platí výživné ve výši 1000 Kč. Žalovaná hodnotila prohlášení paní M.R. připsané na vyjádření žalobce ze dne 24. 8. 2012 jako účelové s cílem napomoci žalobci k získání pobytového oprávnění a jako rozporné s její předchozí svědeckou výpovědí, kterou učinila po náležitém poučení o povinnostech svědka. Pokud tedy žalobce v průběhu správního řízení nedoložil, že se svým nezletilým synem žije ve společné domácnosti, žalovaná dospěla k závěru, že správní orgán prvního stupně postupoval v souladu se zákonem, pokud žádost žalobce zamítla.

V. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud rozhodl o věci po provedeném jednání, neboť žalobce vyslovil s rozhodnutím věci bez nařízení jednání svůj nesouhlas. Dle § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. krajský soud vycházel při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalované v mezích uplatněných žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

V projednávané věci je předmětem posouzení otázka vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie dle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

Podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném pro projednávanou věc [tj. ve spojení s čl. II, body 1. a 4. přechodných ustanovení zákona č. 427/2010 Sb., dle kterých neskončená řízení dokončí ministerstvo dle dosavadní právní úpravy, tj. dle stavu ke dni 31. 12. 2010] rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s občanem Evropské unie, je povinen požádat o povolení k přechodnému pobytu. Dle odst. 2 tohoto ustanovení je rodinný příslušník povinen k žádosti o vydání povolení předložit náležitosti dle § 87a odst. 2, s výjimkou náležitosti podle § 87a odst. 2 písm. b), doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, a jde-li o cizince podle § 15a odst. 1 písm. d), také doklad potvrzující, že je nezaopatřenou osobou. Příslušný správní orgán žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území zamítne, jestliže žadatel nepředloží náležitosti stanovené zákonem [§ 87d odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců].

Podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců platí, že rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho *rodič*, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého *vyživuje* a se kterým *žije ve společné domácnosti*. Obě tyto podmínky přitom musí být splněny současně (kumulativně). Ustanovení zákona o pobytu cizinců týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie se přitom použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky (§ 15a odst. 4 zákona o pobytu cizinců).

V posuzované věci přitom není mezi účastníky řízení sporné, že by žalobce nebyl otcem nezletilého D.R., nar... a že by vůči němu neplnil svou vyživovací povinnost. Sporná je v daném případě otázka, zda žalobce ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců splnil také druhou zákonem stanovenou podmínku, a to že se svým synem žije ve společné domácnosti.

Krajský soud při posuzování této otázky, jakož i důvodnosti v této souvislosti vznesené žalobní námitky, že správní nezjistily dostatečně skutkový stav věci a objektivně nevyhodnotily zjištěné skutečnosti, vycházel především z obsahu předloženého správního spisu a listinných důkazů provedených soudem při ústním jednání. Z nich ověřil, že prvostupňový správní orgán provedl v řízení několik výslechů, a to jak samotného žalobce, tak i paní M.R., matky syna žalobce. Z výpovědí paní M.R. zachycených v protokolu ze dne 8. 10. 2010 (č. j. CPPL-04580/CI-2010-4063), a zejména v protokolu ze dne 23. 5. 2012 (č. j. OAM-1660-31/PP-2011), přitom vyplynulo, že se se žalobcem nestýká, nežije s ním, ani s ním nechťela uzavřít manželství. Se žalobcem se dorozumívala prostřednictvím tlumočnicka, neboť žalobce neumí moc česky. Z odůvodnění rozsudku Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 1. 3. 2011, č. j. 23 Nc 126/2010 - 31, 23 P a Nc 384/2010, vydaného ve věci úpravy výchovy a výživy nezletilého syna D.R., nar. ..., je z výpovědi matky syna žalobce dále patrné, že otec (tj. žalobce) syna občas navštěvuje a poskytuje mu dárky. V odůvodnění téhož rozsudku je obsaženo také vyjádření žalobce jako otce nezletilého, který uvedl, že nemá náklady na bydlení, neboť bydlí u známých v Praze. Rovněž pobytovou kontrolou Policie České republiky provedenou k žádosti prvostupňového správního orgánu dne 13. 2. 2012 na adrese... (viz sdělení č. j. KRPK-11191/ČJ-2012-190026-KV), bylo zjištěno, že žalobce se na uvedené adrese vůbec nezdržuje, v bytě 1+1 bydlí paní M.R. se svým přítelem M.F. a se dvěma syny D. a M. Jmenovaná při této kontrole potvrdila, že žalobce je otcem jejího prvního syna D. a že jí na syna měsíčně posílá částku 1000 Kč.

Pokud žalobce dále poukazoval na učiněná vyjádření matky syna žalobce, paní M.R., ze dne 8. 11. 2010 a 14. 1. 2011, v nichž tato čestně prohlásila, že až žalobce vytvoří odpovídající podmínky, budou žít ve společné domácnosti, a následně dne 14. 1. 2011 potvrdila, že žalobce s nimi společně bydlí na adrese ..., je nutno konstatovat, že tato prohlášení M.R. jsou v přímém rozporu nejen s obsahem její výpovědi ze dne 8. 10. 2010, ale také se skutečnostmi, které oba rodiče (M.R. a žalobce) následně hned v březnu 2011 vypověděli před Okresním soudem v Karlových Varech v rámci řízení o úpravě výchovy a výživy nezletilého syna D.R. Věrohodnost učiněných prohlášení M.R. pak vyvrací i následně provedené šetření Policie České republiky ze dne 13. 2. 2012 popsané shora, včetně její další svědecké výpovědi ze dne 23. 5. 2012 (viz protokol č. j. OAM-1660-31/PP-2011),

z níž vyplývá, že u žalobce toliko několikrát přespala na ubytovně, jinak spolu se žalobcem vůbec nežili, naposledy s ním mluvila v prosinci 2011.

Předložil-li následně žalobce v průběhu správního řízení k výzvě správního orgánu své vyjádření ze dne 24. 8. 2012, které v závěru opětovně obsahovalo potvrzení M.R., že žalobce jako otec nemanželského dítěte s nimi žije v jedné domácnosti a přispívá k výživě dítěte, platí zde totéž, co již bylo uvedeno výše. Krajský soud se ztotožňuje s hodnocením správních orgánů, že uvedené vyjádření M.R. o sdílení společné domácnosti je vyjádřením účelovým a nevěrohodným, které je v rozporu s dosavadními skutečnostmi zjištěnými v průběhu správního řízení. Shodně pak krajský soud hodnotí i prohlášení M.R. učiněné až dne 8. 10. 2013, předložené žalobcem soudu při ústním jednání, v němž tato potvrzuje, že jí žalobce po celou dobu finančně přispívá (vedle výživného) také na pronájem bytu, v němž bydlí, a také na společnou domácnost, kterou žalobce nemá nikde jinde než s ní a jejím synem. Toto své tvrzení však žalobce nijak blíže nekonkretizoval a ani ho soudu nijak nedoložil; a co je podstatné, neučinil tak ani v řízení před správními orgány, aniž mu v tom cokoli bránilo a ačkoli byl ministerstvem vyzván (výzvou ze dne 13. 8. 2012, č. j. OAM-1660-33/PP-2012), aby ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců prokázal, že se svým synem společnou domácnost sdílí.

Krajský soud na tomto místě nejprve připomíná, že soužití ve společné domácnosti nemůže založit pouhé přihlášení žalobce k pobytu na konkrétní adrese. Hlášení pobytu na konkrétní adrese má pouze evidenční význam a rozhodně samo o sobě není znakem domácnosti (k tomu srovnej např. již rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. 26 Cdo 2515/2007, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2013, sp. zn. 21 Cdo 292/2013, oba dostupné na www.nsoud.cz).

V návaznosti na výše uvedená skutková zjištění pak bylo nutno také vyhodnotit, jaký význam zákonodárce přikládá užitému pojmu *společná domácnost*, který zákon o pobytu cizinců blíže nedefinuje. K této otázce Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 26. 3. 2014, č. j. 9 Azs 49/2014 - 27, dostupném na www.nssoud.cz, vyslovil, že při zachování principu souladnosti právního řádu bylo nutno vycházet z tehdy platného ustanovení § 115 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), který definuje pojem domácnosti a který v navazujících ustanoveních hovoří také o společné domácnosti. O aplikovatelnosti tohoto ustanovení na zákon o pobytu cizinců přitom Nejvyšší správní soud dospěl také v rozsudku ze dne 23. 1. 2014, č. j. 6 As 36/2013 - 81, dostupném na www.nssoud.cz.

Podle § 115 občanského zákoníku z roku 1964 přitom platilo, že *domácnost tvoří fyzické osoby, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby*.

Společné trvalé soužití je jevem faktickým, který je doprovázen podílením se na samotném chodu společné domácnosti, společným uhrazováním nákladů na životní potřeby, tj. stavem, kdy spolužijící osoby kontinuálně společně hospodaří se svými příjmy, kdy mezi nimi nejsou přesně oddělovány finanční prostředky a kdy se nerozlišuje, kterých věcí v domácnosti smějí tyto osoby užívat (k tomu srovnej např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 8. 2005, sp. zn. 26 cdo 1470/2004, dostupné na www.nsoud.cz). Naplnění těchto podmínek,

tj. trvalého soužití žalobce s M.R., jakož i jejich společného uhrazování nákladů na tuto domácnost ve smyslu společného hospodaření s obdrženými příjmy bez ohledu na to, který z členů domácnosti konkrétní příjem přináší, však nebylo žalobcem prokázáno. Žalobce v průběhu správního řízení nenabídl správním orgánům žádná relevantní tvrzení podpořená konkrétními důkazy o tom, že by se jakkoli podílel a obstarával běžné záležitosti chodu domácnosti vedené společně s M.R. a nezletilým synem D. Zjištěné skutečnosti naopak svědčí pro závěr, k němuž dospěly správní orgány obou stupňů, že žalobce syna pouze občas navštěvuje, s M.R. a synem D. nebydlí a společnou domácnost nesdílejí. Krajský soud samozřejmě nezpochybňuje, že by žalobce finančně nepřispěl paní M.R. na vybavení pronajatého bytu či že jí patrně čas od času dle svých možností finančně vypomůže, tyto finanční příspěvky však v kontextu výše uvedeného nelze pokládat za společné hospodaření s obdrženými příjmy ve smyslu definice obsažené v § 115 občanského zákoníku.

Krajský soud tak nepřisvědčil uplatněným námitkám žalobce, že by správní orgány v případě žalobce postupovaly v rozporu se zákonem, že by nedostatečně zjistily skutkový stav věci a že by tento nesprávně vyhodnotily. Krajský soud naopak ve shodě se závěry správních orgánů obou stupňů dospěl k závěru, že žalobce nenaplnil definici rodinného příslušníka Evropské unie ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť neprokázal tu z podmínek, že se synem žije ve společné domácnosti. Tyto žalobní námitky proto krajský soud neshledal důvodnými.

Poukazoval-li žalobce v podané žalobě také na nepřiměřenou délku vedeného správního řízení, je nutno konstatovat, že délka řízení sama o sobě nemůže být důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí. Žalobce se proti namítaným průtahům v řízení vůbec nijak nebránil a nedomáhal se vydání rozhodnutí ani u prvostupňového správního orgánu, ani přijetí opatření proti nečinnosti u orgánu nadřízeného. Stejně tak žalobce nevyužil ani ochrany, kterou mu poskytuje soudní řád správní, a to prostřednictvím žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu dle § 79 a násl. s. ř. s. Krajský soud proto ani této námitce nepřisvědčil.

VI. Závěr a náklady řízení

Krajský soud tak na základě všech výše uvedených skutečností neshledal uplatněné žalobní námitky důvodnými, a proto žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého žalobce, který neměl ve věci úspěch, nemá vůči žalované právo na náhradu nákladů řízení před soudem a žalované žádné náklady řízení nad rámec její úřední činnosti nevznikly. Krajský soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 14. května 2014

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová

Mgr. Alexandr Krysl, v.r.
předseda senátu